

Sosyal Beşeri ve
Temel Bilimler
Akreditasyon ve
Rating Derneği

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ YÖNERGESİ

Giriş ve Tanımlar

Değerlendirme Ölçütleri, Paydaşların beklentilerini karşılamak üzere en az 8 yarıyıl ya da (240 AKTS kredisi) eşdeğerinden oluşan Sosyal, Beşeri ve Temel Bilimler Lisans Programlarının kalite güvencesini ve sürekli iyileştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Sosyal, Beşeri veya Temel Bilimler alanındaki Lisans Programının akreditasyonu için başvuru yapan Yükseköğretim Kurumu, bu Yönergede belirtilen Ölçütleri sağladığını kanıtlamalıdır.

Tanımlar

Değerlendirme Ölçütleri kullanılarak yapılan değerlendirmelerde aşağıdaki temel tanımların kullanılması gerekmektedir:

- i. **Program Eğitim Amaçları:** Lisans Programı mezunlarının ulaşmaları beklenen kariyer hedeflerini ve alanındaki beklentileri tanımlayan genel ifadeler.
- ii. **Program Öğrenme Çıktıları:** Öğrencilerin Lisans Programından mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadeler.
- iii. **Ölçme:** Program Eğitim Amaçlarına ulaşma ve Program Öğrenme Çıktılarını sağlama düzeylerini belirlemek için çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıtların tanımlama, toplama ve düzenleme süreci.
- iv. **Değerlendirme:** Ölçme sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması süreci.
- v. **Kredi:** Bir kredi, yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen 1 saatlik teorik dersin ya da yapılan 2 veya 3 saatlik uygulama çalışmalarının öğretim yükü eşdeğeri.
- vi. **AKTS Kredisi:** Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

A. GENEL ÖLÇÜTLER**1. Öğrenciler**

- 1.1. Lisans Programına kaydedilen öğrenciler, Program Öğrenme Çıktılarını öngörülen sürede sağlayacak altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin, Lisans Programına kaydedilmesi için esas alınan puan aralıkları düzenli olarak izlenmeli ve değerlendirilmelidir.
- 1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü ile çift anadal ve yandal programlarına yönelik düzenlemeler yapılmalı ve uygulanmalıdır.
- 1.3. Uluslararası ve ulusal öğrenci değişimini teşvik edecek çalışmalar yapılmalıdır.
- 1.4. Öğrencileri ders konusunda yönlendirecek akademik danışmanlık hizmeti verilmelidir.
- 1.5. Öğrencileri kariyer planlaması için kariyer danışmanlığı hizmeti verilmelidir.
- 1.6. Öğrencilerin ders başarıları, şeffaf, adil ve tutarlı bir şekilde ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.
- 1.7. Öğrencilerin mezuniyet için Lisans Programının gerektirdiği koşulların yerine getirildiğini tespit eden bir sistem kurulmalı ve işletilmelidir.

2. Program Eğitim Amaçları

- 2.1. Programın Eğitim Amaçları tanımlanmış olmalı ve STAR'ın Program Eğitim Amaçları tanımına uymalıdır.
- 2.2. Program Eğitim Amaçları, Yükseköğretim Kurumu ve Fakültenin misyonu ile uyumlu olmalıdır.
- 2.3. Program Eğitim Amaçları, Paydaşların erişimine açık şekilde yayınlanmalıdır.
- 2.4. Program Eğitim Amaçları, Paydaşların beklentileri doğrultusunda belirlenmelidir.
- 2.5. Program Eğitim Amaçları, düzenli olarak gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir.
- 2.6. Program Eğitim Amaçlarına ulaşıldığını belirlemek için bir sistem kurulmalı ve işletilmelidir.
- 2.7. Program Eğitim Amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

3. Program Öğrenme Çıktıları

- 3.1. Program Öğrenme Çıktıları, Program Eğitim Amaçlarına ulaşmak için gerekli bilgi, beceri ve yetkinliklerin tümünü kapsamalı ve STAR Çıktılarını da içerecek şekilde tanımlanmalıdır. Program Eğitim Amaçlarıyla uyumlu olmak koşuluyla Lisans Programına özgü Program Öğrenme Çıktıları tanımlanır. STAR Çıktıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinin 34–İşletme ve Yönetim Bilimleri ve/veya 31–Sosyal ve Davranış Bilimleri temel alan yeterliliklerinin Lisans Programı (6) düzeyini kapsar.

STAR Çıktıları

1. Alanıyla ilgili kuramsal ve olgusal bilgiye sahiptir.
 2. Alanıyla ilgili bilişsel ve uygulama becerisine sahiptir.
 3. Alanıyla ilgili bağımsız çalışabilme ve sorumluluk alabilme yetkinliğine sahiptir.
 4. Alanıyla ilgili öğrenme yetkinliğine sahiptir.
 5. Alanıyla ilgili iletişim ve sosyal yetkinliğe sahiptir.
 6. Alana özgü yetkinliklere sahiptir.
- 3.2. Program Öğrenme Çıktılarının sağlandığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme sistemi kurulmalı ve işletilmelidir.
 - 3.3. Mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerin STAR Çıktılarını ve Program Öğrenme Çıktılarını sağladıkları kanıtlanmalıdır.

4. Program Öğretim Planı

- 4.1. Program Eğitim Amaçlarını ve Program Öğrenme Çıktılarını sağlayan bir Program Öğretim Planı (Müfredatı) olmalıdır. Program Öğretim Planı, Program Öğrenme Çıktılarını (Genel Ölçütler) ve Programa Özgü Öğrenme Çıktılarını (Programa Özgü Ölçütleri) içermelidir.
- 4.2. Program Öğretim Planının uygulanmasında kullanılacak olan öğretim yöntemleri, öğrencilere gerekli bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıracak yapıda olmalıdır.
- 4.3. Program Öğretim Planının uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir öğretim sistemi kurulmalı ve işletilmelidir.
- 4.4. Program Öğretim Planı aşağıdaki bileşenleri içermelidir.
 - 4.4.1. Lisans Programı temel alan derslerini,
 - 4.4.2. Lisans Programı uzmanlık alanı derslerini,
 - 4.4.3. Lisans Programı yetkinlik tamamlayıcı dersleri (seçmeli ve zorunlu).
- 4.5. Öğrencilere, isteğe bağlı veya zorunlu staj imkânı sağlanmalıdır.

5. Öğretim Kadrosu

- 5.1. Öğretim Kadrosu, bilimsel araştırmayı, öğrenci-öğretim üyesi diyalogunu, akademik danışmanlığı ve akademik gelişimi sağlayacak ve Lisans Programının tüm alanlarını kapsayacak sayıda olmalıdır.
- 5.2. Öğretim Kadrosu, Lisans Programının sürdürülmesi ve geliştirilmesini sağlayacak yeterli niteliklere sahip olmalıdır.
- 5.3. Atama ve yükseltme kriterleri, 5.1. ve 5.2. 'de sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

6. Altyapı

- 6.1. Öğretim fiziki ortamı, Program Öğrenme Çıktılarını sağlamak için yeterli olmalıdır.
- 6.2. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına imkân sağlayan, sportif, sosyal ve kültürel beklentilerini karşılayan, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi diyalogunu sağlayan bir altyapı mevcut olmalıdır.
- 6.3. Bilgi sistemleri, Program Öğrenme Çıktılarını sağlamak ve Program Eğitim Amaçlarına ulaşmak için yeterli olmalıdır.
- 6.4. Kütüphane imkânları Program Öğrenme Çıktılarını sağlamak ve Program Eğitim Amaçlarına ulaşmak için yeterli olmalıdır.
- 6.5. Öğretim ortamında fiziki güvenlik önlemleri alınmalıdır.
- 6.6. Engelliler için eğitim ve fiziki erişebilirlik imkanları sağlanmalıdır.

7. Kurumsal Destek ve Finansal Kaynaklar

- 7.1. Kurumsal destek, yapıcı liderlik, finansal kaynaklar ve bütçe politikaları, Lisans Programının kalite, gelişim ve sürdürülebilirliğini sağlamalıdır.
- 7.2. Finansal kaynaklar, nitelikli Öğretim Kadrosunu oluşturacak ve akademik gelişimi sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.
- 7.3. Lisans Programı için gerekli altyapıyı sağlamaya, işletmeye ve bakım-onarım yapmaya yetecek finansal kaynaklar sağlanmalıdır.
- 7.4. Lisans Programı için görevlendirilen idari ve teknik çalışanlar, Program Öğrenme Çıktıları için yeterli nicelik ve nitelikte olmalıdır.
- 7.5. Lisans Programı için satın alınan dış destek hizmetleri, Program Öğrenme Çıktıları için yeterli nicelik ve nitelikte olmalıdır.

8. Kurumsal Yapı ve Karar Alma Süreçleri

- 8.1. Kurumsal yapı ile Fakülte ve Bölümlerin karar alma süreçleri, Program Öğrenme Çıktılarını sağlayacak ve Program Eğitim Amaçlarına ulaşacak şekilde düzenlenmelidir.

9. Program Uzaktan Öğretimi

- 9.1. Lisans Programı için uzaktan öğretim politikası belirlenmelidir.
- 9.2. Lisans Programının uzaktan öğretimi için gerekli bilgi sistemleri, kullanıcı yetkinlikleri, öğretim süreçleri, teknik personel, dış destek hizmetleri, siber güvenlik, kişisel verilerin korunması mevzuatına uyum ve etik ilkelere dair kanıtlar sunulmalıdır.

10. Programa Özgü Ölçütler

- 10.1. Lisans Programına Özgü Ölçütler belirlenmiş olmalıdır.
- 10.2. Lisans Programına Özgü Ölçütlerin sağlandığı kanıtlanmalıdır. Her bir Programa Özgü Ölçüt, öğretim planındaki derslerle ilişkilendirilmelidir. Bir Lisans Programı adı

nedeniyle birden fazla Program kapsamına giriyorsa, her biri için Programa Özgü Ölçütlerin sağlanması gerekir.

11. Sürekli İyileştirme

- 11.1. Ölçütlerle ilgili sürekli iyileştirme çalışmaları düzenli olarak yapılmalıdır. İyileştirme çalışmaları sistematik bir biçimde toplanmış somut verilere dayalı olmalıdır.

B. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER**İşletme ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler**

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında İşletme, İşletme Mühendisliği, İşletme Yönetimi, İşletme–Ekonomi, Uluslararası İşletme, Uluslararası İşletme Yönetimi, Uluslararası İşletmecilik, Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret, İşletmecilik, İşletme Matematiği, İşletme Ekonomisi, Uluslararası Girişimcilik ve benzeri nitelemeler bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, İşletme ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

Uluslararası Ticaret ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Uluslararası Ticaret, Uluslararası Ticaret ve Finans, Uluslararası Ticaret ve Finansman, Uluslararası Ticaret ve Lojistik, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik, Uluslararası Ticaret ve Pazarlama ve benzeri nitelemeler bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, Uluslararası Ticaret ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

Yönetim Bilişim Sistemleri ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Yönetim Bilişim Sistemleri, İşletme Bilgi Yönetimi, İş Analitiği, Bilgi Yönetimi, İşletme Enformatiği ve benzeri nitelemeleri bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, Yönetim Bilişim Sistemleri ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

İktisat ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında İktisat, Ekonomi, Ekonomi ve Finans ve benzeri nitelemeleri bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, İktisat ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

Finans ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Finans, Finans Matematiği ve Uluslararası Finans ve benzeri nitelemeler bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, Finans Lisans ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

Bankacılık ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Bankacılık, Bankacılık ve Finans, Bankacılık ve Finansman ve benzeri nitelemeler bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, sadece Bankacılık ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

Çalışma Ekonomisi ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Çalışma Ekonomisi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri ve benzeri nitelemeler bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, Çalışma Ekonomisi ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

Kamu Yönetimi ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Kamu Yönetimi ve benzeri nitelemeler bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, Kamu Yönetimi ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.

Siyaset Bilimleri ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Siyaset Bilimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ve benzeri nitelemeleri bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, sadece Siyaset Bilimi ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan dersle yeterli bilgi, beceri ve yetkinlik kazanması beklenir.

Uluslararası İlişkiler ve Benzeri Adlı Lisans Programlarına Özgü Ölçütler

Bu Programa Özgü Ölçütler adlarında Uluslararası İlişkiler, Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği, Avrupa Birliği İlişkileri, Küresel ve Uluslararası İlişkiler ve benzeri nitelemeler bulunan Lisans Programları içindir.

Mezunların, Uluslararası İlişkiler ve benzeri adlı Lisans Programına özgü olan, Lisans Programını diğer Lisans Programlarından ayıran ve Lisans Programının karakteristik özelliklerini yansıtan derslerde yeterli bilgi, beceri ve yetkinlikler kazanması beklenir.